

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] hoc pertineat ad presbyterum, an solum ad episcopum? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

aliquod sacramentum principaliter, & quasi ex proprio officio præbere; sed adhibere ministerium alijs maioribus, in sacramentorum exhibitione. Et sic ad diaconum non pertinet quasi ex proprio officio tradere sacramentum baptismi: sed in collatione huius sacramenti & aliorum, assistere & ministrare maioribus. Unde Isidorus dicit, Ad diaconum pertinet assistere sacerdotibus, & ministrare in omnibus quæ aguntur in sacramentis Christi, in baptismo scilicet, in chrismate, in patena & ca. ice.

Ad primum ergo dicendum, quod ad diaconum pertinet recitare Euangelium in Ecclesia, & prædicare ipsum per modum catechizantis. Unde & Dionysius * dicit, quod diaconi habent officium super immundos: inter quos ponit catechumenos. Sed docere, id est, exponere Euangelium, pertinet proprie ad episcopum, cuius actus est perficere, secundum Dionysium. 5. cap. eccl. hierar. Perficere autem idem est quod docere. Unde non sequitur, quod ad diaconos pertineat officium baptizandi.

Ad secundum dicendum, quod sicut Dionysius dicit * in 2. cap. eccl. hierar. baptismus non solum habet purgatiuam, sed etiam illuminatiuam virtutem. Et ideo excedit officium diaconi, ad quem pertinet solum purgare, scilicet vel repellendo immundos, vel disponendo eos ad sacramenti susceptionem.

Ad tertium dicendum, quod quia baptismus est sacramentum necessitatis, permittitur diaconibus necessitate urgente in absentia maiorum baptizare: sicut patet ex auctoritate Gelasij supra inductæ. Et hoc modo beatus Laurentius diaconus existens, baptizauit.

ARTIC. II.

Utrum baptizare pertineat ad officium presbyterorum?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod baptizare non pertineat ad officium presbyterorum, sed solum episcoporum. Quia (sicut dictum est)

habetur in dec. d. 25. ca. Perleth. Et dicitur esse in ep. ad Ludisfredum. c. 3. eccl. hier. p. 2. c. 3. c. 5. in ti. do sacer. perfect.

c. 2. p. 1. c. 2.

In argu. sed contra.

*377
4. d. 5. q. 2. a. 1. q. 2. et d. 7. q. 3. a. 1. q. 3. c. c. d. 17. q. 3. a. 3. q. 2. c. c. d. 24. q. 2. a. 2. ad 1.*

9. præ a. est *) sub eodem præcepto iniungitur Matth. ult. officium docendi & baptizandi. Sed docere, quod est perficere, pertinet ad officium episcopi: ut patet per Dionys. 5. & 6. cap. ecclesiast. hierarch. † Ergo & baptizare pertinet tantum ad officium episcopi.

¶ 2 Præterea, Per baptismum annumeratur aliquis populo Christiano: quod quidem videtur ad officium solius principis pertinere: Sed principatum in ecclesia tenent episcopi: qui, ut dicitur in gl. * Luc. 10. tenent locum Apostolorum: de quibus dicitur in Psal. 44. Constitues eos principes super omnem terram. Ergo videtur, quod baptizare pertineat solum ad officium episcopi.

¶ 3 Præterea, Isidor. dicit †, quod ad episcopum pertinet basilicarum consecratio, unctio altaris, & consecratio chrisimatis; ipse ordines ecclesiasticos distribuit, & sacras virgines benedicit. Sed his omnibus maius est sacramentum baptismi. Ergo videtur, quod multo magis ad officium solius episcopi pertineat baptizare.

SED contra est, quod Isidorus dicit * in lib. de officijs, Constat baptisma solis sacerdotibus esse traditum.

RESPONDEO dicendum, quod sacerdotes ad hoc consecrantur, ut sacramentum corporis Christi conficiant, sicut supra dictum est *. Illud autem est sacramentum ecclesiasticæ unitatis, secundum illud Apostoli 1. Cor. 10. Vnus panis & vnum corpus multi sumus omnes, qui de vno pane & de vno calice participamus. Per baptismum autem aliquis fit particeps ecclesiasticæ unitatis, unde & accipit ius ad mensam Domini accedendi. Et idè sicut ad sacerdotem pertinet cōsecrare eucharistiam (ad quod principaliter sacerdotium ordinatur), ita ad proprium officium sacerdotis pertinet baptizare. Eiusdem enim videtur esse operari totum, & partem in toto disponere.

9. præ a.
5. arg. 2.
† c. 5. in p.
1. a. med.
* est gl or
din. ibid.
ex Beda.
Luc. 10. su
per illud,
Designa-
uit Iesus
72. disci.
tom. 2.
† habetur
in dec. d.
25. c. per-
lectis. &
dicitur es-
se in epi-
ad Lud-
fredum.
* li. 2. c.
24. non
multū re-
motè an-
te finē: &
habetur
de cis. d.
4. c. 18.
* q. 63. a.
1. 2. & 6.

Ad primum ergo dicendum, quod utrumque officium, scilicet docendi, & baptizandi, Dominus Apostolis iniunxit, quorum vicem gerunt Episcopi: aliter tamen & aliter. Nam officium docendi commisit eis Christus, ut ipsi per se illud exercerent, tamquam principalissimum: unde & ipsi Apostoli dixerunt Act. 6. Non est æquum nos relinquere verbum Dei, & ministrare mensis. Officium autem baptizandi commisit Apostolis, ut per alios exercendum. Unde & Apostolus dicit 1. Corinth. 1. Non misit me Christus baptizare, sed euangelizare. Et hoc ideo: quia in baptizando nihil operatur meritum & sapientia ministri, sicut in docendo, ut patet ex supradictis. In cuius etiam signum nec ipse Dominus baptizavit, sed discipuli eius, ut dicitur Io. quarto. Nec tamen per hoc excluditur, quin Episcopi possint baptizare: quia quod potest potestas inferior, potest & superior. Unde & Aristotol. ibidem dicit se quosdam baptizasse.

Ad secundum dicendum, quod in qualibet republica, ea quæ sunt minora, pertinent ad minora officia, maiora verò maioribus referuntur: secundum illud Exod. 18. Quicquid maius fuerit, referant ad te, & ipsi tantummodo minora iudicent. Et ideo ad minores civitatis principes pertinet disponere de infimo populo: ad summos autem principes pertinet disponere ea, quæ pertinent ad maiores civitatis. Per baptismum autem non adipiscitur aliquis, nisi infimum gradum in populo Christiano. Et ideo baptizare pertinet ad minores principes ecclesiæ, id est ad presbyteros, qui tenent locum septuaginta duorum discipulorum Christi: ut dicit gl. * Lucæ 10.

Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est) sacramentum baptismi est potissimum necessitate: sed quantum ad perfectionem, sunt quædam alia potiora, quæ Episcopis referuntur.

* id hęc
gl. Tyranni super
eum locū
Apo.
* q. 64. a.
5. 6. & 9

est gl. or.
ibi. ex Be.
loco cit.
in arg.
* q. 6. n.
3. ad 4.